

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

DGLZ

Deadline: 18 mei 2020

**Directoraat Generaal
Langdurige Zorg**
Directie Langdurige Zorg
Sturing, Financiering en
Informatie

Ontworpen door
(10)(2a)

Datum
14 mei 2020

Kenmerk
FEZ-205313

Zaaknummer

Bijlage(n)
1

nota

(ter beslissing)

Addendum op opdrachtbrief "financiële zekerheid
Wlz"

Paraaf directeur

1 Aanleiding voor deze nota

Naar aanleiding van bestuurlijke afspraken die in maart 2020 zijn gemaakt tussen het ministerie van VWS, de NZa, ZN en het Zorginstituut Nederland heeft u in een brief van 16 april 2020 aan de NZa gevraagd om beleidsregels te publiceren over het compenseren van de gedeelde omzet en het vergoeden van extra kosten van zorgaanbieders als gevolg van de coronacrisis voor zover deze binnen de Wlz-contracteerruimte vallen.

In maart is afgesproken om in ieder geval tot 1 juni 2020 omzetsderving te compenseren. De coronacrisis lijkt over de piek heen, maar is geenszins voorbij. Daarom ligt het in de rede deze periode nu met één maand te verlengen. Ook zijn er bestuurlijke afspraken gemaakt over het kwaliteitskader die de NZa dient te verwerken in de beleidsregel.

In navolging van afstemming met NZa, ZN, ZiNL en Financien vraagt u in bijgevoegde brief aan de NZa om:

1. Verlenging van de periode voor het compenseren van omzetsderving naar 1 juli 2020.
2. De bestuurlijke afspraken over het Kwaliteitskader Verpleeghuiszorg d.d. 14 mei 2020 te verwerken in de COVID-19 beleidsregel

Voor Wlz-hulpmiddelenzorg en Wlz-mondzorg geldt dat de systematiek zoals deze voor de zorg in natura door de NZa in de beleidsregel wordt opgesteld niet kan worden toegepast. Hiervoor moeten andere routes bewandeld worden. Hiervoor doen wij twee procesvoorstellen.

2 Beslispunten, advies en mogelijk alternatief

1. *Brief aan NZa omtrent verlengen compensatie omzetsderving tot 1 juli en verwerken bestuurlijke afspraak voorliggendheid kwaliteitsbudget*
Ik adviseer u om bijgevoegde brief aan de NZa te ondertekenen, waarna deze zo spoedig mogelijk kan worden verzonden.

**Directoraat Generaal
Langdurige Zorg**
Directie Langdurige Zorg
Sturing, Financiering en
Informatie

2. *Procesvoorstel Wlz-hulpmiddelen*
Bent u akkoord, onder voorbehoud van afstemming met Financiën, met de verzending van een brief aan ZN waarin de afspraken over de maatregelen voor leveranciers van hulpmiddelen in de Wlz worden weergegeven? Het betreft hier geen opdrachtbrief, omdat ZN hierin zelfstandig beleid mag voeren. De brief is niet gericht aan de NZa, omdat zij de hulpmiddelenzorg niet reguleert. De brief gaat wel in afschrift naar de NZa, omdat de NZa wel de uitgaven aan hulpmiddelen in de Wlz monitort. Bijgaand een conceptversie (90%) hiervan. Na afstemming met Financiën en ZN kan een definitieve versie ter ondertekening worden voorgelegd. Middels deze nota vragen wij u een besluit over het proces.
3. *Procesvoorstel Wlz-mondzorg*
Bent u akkoord met het voortel om voor de maatregelen voor mondzorg een stapje terug te doen en eerst in kaart te brengen hoe groot het probleem voor mondzorgaanbieders in de Wlz daadwerkelijk is en wat de voor- en nadelen van de mogelijke oplossingen zijn? Deze twee ingrediënten verwerken we in een notitie die ter besluitvorming wordt voorgelegd.

Kenmerk
FEZ-205313

3 Samenvatting en conclusies

1. *Verlenging periode van compensatie van omzetsderving*
De compensatie omzetsderving maakt onderdeel uit van de set aan tijdelijke maatregelen om financiële zorgen als gevolg van corona bij zorgaanbieders zoveel mogelijk weg te nemen, zodat zij zich maximaal kunnen richten op de goede zorgverlening. In de brief van Zorgverzekeraars Nederland van 23 maart jl. waarin de bestuurlijke afspraken zijn geland, is het doel als volgt omschreven: "Het doel is de continuïteit van zorg op de korte termijn te garanderen en de continuïteit van (het) zorg(landschap) op langere termijn te borgen. Met als uitgangspunt dat een negatief effect van de coronacrisis op de financiële positie van een zorgaanbieder wordt geneutraliseerd."

Hoewel de piek van de coronacrisis achter ons lijkt te liggen, is er voor zorgaanbieders in de Wlz nog altijd sprake van crisis. In het bestuurlijk overleg van 20 maart is besloten om in ieder geval tot 1 juni 2020 de omzetsderving te compenseren. Inmiddels is duidelijk dat op 1 juni de situatie niet van dien aard is dat de maatregel kan komen te vervallen. Om die reden is nu het voorstel om de maatregel ongewijzigd te verlengen tot in ieder geval 1 juli. De belangrijkste redenen hiervoor zijn (a) samenhang (dezelfde termijn wordt aangehouden als in Zvw), (b) uitvoerbaarheid (geen wijzigingen in regeling in maand juni) en (c) draagvlak (doordat vastgehouden wordt aan eerdere uitgangspunten). Een ander voordeel is dat bij synchroniseren met de Zvw ook de uitfasering kan worden gezien in samenhang met maatregelen in de Zvw. Voor de periode na 1 juli zal de werkgroep financiële maatregelen corona Wlz op een later moment een nieuw voorstel doen.

De NZa is inmiddels vergoed in het opstellen van de beleidsregel die toeziet op de maatregelen compensatie omzetsderving en vergoeding extra kosten. Als deze aanvullingen vóór 18 mei schriftelijk aan de NZa kunnen worden gedeeld, kan dit worden meegenomen in de beleidsregel die NZa 19 mei verwacht vast te stellen.

**Directoraat Generaal
Langdurige Zorg**
Directie Langdurige Zorg
Sturing, Financiering en
Informatie

Over verlenging van de Rijksbrede regelingen is in de Vijfhoek op 12 mei verkennend gesproken. Er zijn nog geen besluiten genomen over (de termijn van) verlengen van Rijksbrede maatregelen. Met de beperkte verlenging van deze maatregel voor de Wlz, waarmee deze gelijk wordt gesteld aan de Zvw, wordt niet op deze discussie vooruit gelopen.

Kenmerk
FEZ-205313

Zorgaanbieders hebben aangegeven dat de termijn tot 1 juni onvoldoende is. Met verlenging van één maand wordt gehoor gegeven aan de oproep de maatregel te verlengen, terwijl tegelijkertijd de tijdelijkheid van de maatregel wordt onderstreept. Door verlenging tot in ieder geval 1 juli blijft de ruimte om de maatregel (eventueel in aangepaste vorm) te verlengen na 1 juli.

Aanvankelijk was de insteek om berichtgeving over verlenging van de termijn tot 1 juli in de Wlz op hetzelfde moment te doen als in het sociaal domein. De NZa is voornemens de beleidsregel op 19 mei vast te stellen in de Raad van Bestuur. Met FIN is afgesproken dat besluitvorming over het sociaal domein via de politieke vijfhoek loopt. Het eerstvolgende moment hiervoor is 19 mei. De discussie in het sociaal domein wordt echter vertroebeld door onderwerpen als inhaalzorg, meerkosten en indirecte meerkosten. Een besluit over eventuele verlenging in het sociaal domein wordt daarom naar verwachting niet genomen voordat de NZa de beleidsregel voor de Wlz publiceert. Het voorstel is om dit uitgangspunt te verlaten, zodat de NZa bij publicatie van de beleidsregel Wlz eind mei direct de einddatum 1 juli kan vermelden.

Voor PGB wordt een separaat traject ingezet, zodat voor alle domeinen tegelijkertijd kan worden verlengd tot 1 juli. Met het oog op de vaststelling van de beleidsregel door de NZa op 19 mei was het niet haalbaar om PGB te verwerken in deze brief aan de NZa.

2. *Uitwerking van bestuurlijke afspraken over het Kwaliteitskader Verpleeghuiszorg d.d. 14 mei 2020 in de COVID-19 beleidsregel*

In de brief aan NZa is, vooruitlopend op het bestuurlijk overleg 14 mei over het kwaliteitskader verpleeghuiszorg, de voorgenomen afspraak opgenomen dat het kwaliteitsbudget voorliggend is voor de kosten van extra zorgpersoneel ten opzichte van de beleidsregel. We hebben de NZa toegezegd om deze aanvulling ook schriftelijk te bevestigen. De voorliggendheid van het kwaliteitsbudget betekent dat de kosten voor extra zorgpersoneel in beginsel ten laste komen van het kwaliteitsbudget 2020. Indien het kwaliteitsbudget niet toereikend is om de extra personele uitgaven te dekken kan (voor het meerdere) een beroep worden gedaan op de NZa-beleidsregel. Bovenstaande heeft dus betrekking op het onderdeel vergoeding extra kosten als gevolg van corona, niet op de compensatie omzetsderving.

Voor de Wlz-sectoren waar het kwaliteitskader verpleeghuiszorg niet van toepassing is, geldt uiteraard dat direct een beroep kan worden gedaan op de beleidsregel van de NZa.

**Directoraat Generaal
Langdurige Zorg**
Directie Langdurige Zorg
Sturing, Financiering en
Informatie

3. Mondzorg en hulpmiddelen

Aanvullend ondervinden in de Wlz ook aanbieders van mobiliteits- en persoonsgebonden hulpmiddelen en mondzorg de gevolgen van het coronavirus. Deze zorg wordt echter (grotendeels¹) buiten de contracteerruimte gefinancierd, waardoor deze aanbieders buiten de huidige reikwijdte van de maatregel compensatie omzetsderving in de Wlz vallen. Een vergelijkbare oplossing als voor zorg in natura en/of de maatregelen die zijn getroffen in de Zorgverzekeringswet is wenselijk, maar vergt vooral voor mondzorg nog nadere uitwerking en afstemming. Dit wordt hieronder toegelicht.

Kenmerk
FEZ-205313

Hulpmiddelen vallen niet onder de reikwijdte van de regulering door de NZa en de NZa kan de maatregel compensatie omzetsderving niet uitbreiden naar hulpmiddelen. Zorgkantoren voeren hier zelfstandig beleid in, en kunnen er dus ook zelfstandig voor kiezen om de leveranciers van de hulpmiddelen te compenseren voor omzetsderving (parallel aan eerder gekozen in steek cliëntondersteuning). Het heeft de voorkeur van ZN om daarbij zoveel mogelijk aan te sluiten bij de maatregelen die in de Zvw voor de leveranciers van hulpmiddelen gelden. Ook zou ZN graag een brief vanuit VWS ontvangen waarin de afspraken over deze maatregelen globaal worden weergegeven. Dit betreft dus geen opdrachtbrief, omdat ZN hierin zelfstandig beleid mag voeren. Mocht een dergelijke brief worden verzonden, dan gaat deze in afschrift naar de NZa. De toezichttak van de NZa monitort namelijk wel de uitgaven aan deze hulpmiddelen. Bijgaand een conceptversie van deze brief. Na afstemming met Financiën en ZN kan een definitieve versie ter ondertekening worden voorgelegd. Middels dit memo vragen wij u een besluit over het proces.

Mondzorg valt wel onder de reikwijdte van de regulering van de NZa, maar hiervoor worden geen productieafspraken gemaakt, omdat mondzorg een bovenbudgettaire post buiten de contracteerruimte betreft. Er is dus geen contractuele relatie tussen tandarts en zorgkantoor. De systematiek voor de zorg in natura binnen de contracteerruimte kan derhalve niet worden toegepast. Aangezien we op dit dossier tegen veel juridische belemmeringen aanlopen, is besloten eerst weer een stap terug te doen. ZN brengt komende week de exacte omvang van het probleem in kaart, waarbij zij de volgende vragen probeert te beantwoorden:

- Hoeveel mondzorgaanbieders leverden in 2019 mondzorg aan Wlz-cliënten?
- Van hoeveel van bovenstaande mondzorgaanbieders zijn al signalen binnen?
- Welk aandeel van hun omzet heeft betrekking op Wlz-cliënten? Hoeveel mondzorgaanbieders leveren voornamelijk/alleen zorg aan Wlz-cliënten?
- Tot welke hoogte kunnen de regelingen van het Rijk (NOW, TOGS en misschien TOZO) uitkomst bieden?

¹ Voor mondzorg betreft dit het honorarium, evenals materiaal- en techniekkosten, narcose en sedatie en röntgenopnamen. De kapitaallasten van een eventuele praktijk voor de tandarts, inventaris, verbruiksmaterialen en ondersteuning valt wel binnen het zzp en dus ook onder de huidige reikwijdte van de maatregelen. Voor hulpmiddelenzorg betreft dit de mobiliteits hulpmiddelen en de persoonsgebonden hulpmiddelen. Roerende voorzieningen vallen wel binnen het zzp, en dus ook onder de huidige reikwijdte van de maatregelen.

- Wat zijn aanvullende motivaties om voor de mondzorgaanbieders in de Wlz maatregelen te treffen?
VWS brengt parallel daaraan alle mogelijke oplossingen in kaart, inclusief voor- en nadelen. Deze twee ingrediënten verwerken we in een notitie die ter besluitvorming wordt voorgelegd.
- 4 Draagvlak politiek**
Naar verwachting is er politiek draagvlak om de compensatie omzetzijnering in de Wlz gelijk te trekken met de Zvw en op een later moment integraal eventuele verdere verlenging te bezien.
- 5 Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie**
Ten aanzien van de communicatie richting zorgaanbieders is het belangrijk dat er duidelijkheid is over de termijn waarop de maatregelen van kracht zijn. Het zal veel negatieve reacties oproepen als de NZa in de tweede helft van mei een beleidsregel publiceert, waarbij de compensatiemaatregelen tot 1 juni worden getroffen.
De signalen vanuit aanbieders van Wlz-hulpmiddelen en Wlz-mondzorg over financiële knelpunten die zijn ervaren als gevolg van de coronacrisis zijn vooralsnog beperkt, waardoor de indruk bestaat dat er meer tijd is om tot degelijke nadere uitwerking te komen.
- 6 Financiële en personele gevolgen**
De gevolgen van de verlenging van de maatregel compensatie omzetzijnering wordt gelimiteerd tot maximaal de omvang van de beschikbare contracteerruimte. De verlenging van de termijn naar 1 juli kan dus niet leiden tot tegenvallers. Omdat u het Wlz-kader per 20 april met € 480 miljoen heeft verhoogd is er ook met deze limiet voldoende comfort voor de aanbieders.
- 7 Juridische aspecten haalbaarheid**
Maatregel is juridisch haalbaar.
- 8 Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)**
De brief aan NZa is intern afgestemd met de werkgroep bekostiging corona team Wlz en de stuurgroep financiering en bekostiging corona. Extern is de brief afgestemd met ZN, ZINL, NZa en het ministerie van Financiën.
De brief aan ZN is intern afgestemd met de werkgroep bekostiging corona team Wlz en de stuurgroep financiering en bekostiging corona. Extern is de brief met NZa en ZN afgestemd, en wordt parallel met Financiën afgestemd.
- 9 Gevolgen administratieve lasten**
De voorliggendheid van het kwaliteitsbudget voor wat betreft de personele meerkosten betekent dat zorgaanbieders (en zorgkantoren) geen uitsplitsing hoeven te maken in extra zorgpersoneel als gevolg van corona en extra zorgpersoneel ten behoeve van het kwaliteitskader. Dit draagt bij aan minder administratieve lasten.
- 10 Toezeggingen**
Niet van toepassing.
- 11 Fraudetoets**
Niet van toepassing.

Directoraat Generaal
Langdurige Zorg
Directie Langdurige Zorg
Sturing, Financiering en
Informatie

Kenmerk
FEZ-205313